

Vstupní slovo Ž 107, 1 – 3

Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý,
jeho milosrdenství je věčné.

Tak ať řeknou ti, kdo byli Hospodinem vykoupeni,
ti, které vykoupil z rukou protivníka,
které shromáždil ze všech zemí,
od východu, od západu, severu i moře.

Píseň 15 Pán Bůh je přítomen

Modlitba

Všemohoucí Bože, před tebou jsou všechna srdce odhalena,
ty znáš všechny naše touhy, před tebou není skryto žádné tajemství.
Očisti nás Duchem svatým,
abychom tě mohli milovat a vyvyšovat tvé svaté jméno;
v Ježíši Kristu, našem Pánu. Amen.

Čtení Joz 3 ,7-17

1Te 2,9-13

Mt 23,1-12

Kázání

Četli jsme o tom, jak Boží lid pod vedením Jozue bezpečně přešel rozvodněný Jordán. Bůh ve své milosti způsobil, že se rozestoupily vody. Proč? "Poznáte, že uprostřed vás je živý Bůh." Když věříme v Boha, když důvěřujeme Bohu, je to jako bychom spolu s tehdejšími Božím lidem vstoupili do své země, domů. Předtím Bůh rozdělil moře, když vyvedl svůj lid z Egypta, ze smrti. Otroci dostali svobodu. Ta zkušenost se týká i nás. Ježíš Kristus nás osvobodil od hříchu. To má důsledky. Po takové zkušenosti nemůžeme žít jako předtím.

Apoštol Pavel v 1. listu Tesalonickým píše: "Víte přece, že jsme každého z vás povzbuzovali, abyste vedli život důstojný Boha, který vás povolal do slávy svého království. Děkujeme Bohu neustále, že jste od nás přijali slovo Boží zvěsti ne jako slovo lidské, ale jako slovo Boží, jímž skutečně je. Vždyť také projevuje svou sílu ve vás, kteří věříte."

Boží slovo se v nás projevuje. Mění náš život, aby byl důstojný Boha. Nechám na vás, abyste přemýšleli, jak váš život dělá Pánu Bohu čest, a plynule se přesunu k poslednímu z přečtených biblických oddílů, k Ježíšovu varování před zákoníky v evangeliu podle Matouše.

My, kteří čteme bibli, považujeme slova “zákoníci a farizeové” téměř za nadávku. Ježíš k nim skutečně měl výhrady, a kdybychom pokračovali ve čtení dnešního textu, dočetli bychom se až k rozhodnému “běda”. Než se přidáme k odsuzování těch pokrytců, kteří se drží Božího zákona, zkusme pochopit, jak to tehdy bylo.

Boží zákon, Tóra, byl pro židy naprosto podstatný. Vždyť v něm byla zjevená Boží vůle. Vážili si ho a studovali ho, aby mohli Boha poslouchat. Bylo velmi důležité Zákon zkoumat, promýšlet a učit ostatní, třeba méně vzdělané. Zákoníci se tím zabývali, rozpracovali Boží příkazy do detailů a učili je v synagogách.

Farizeové mají svoje jméno od toho, že se snažili žít čistý, bezúhonný život před Bohem podle Zákona. Oni byli příkladně zbožní. Na tom jistě není nic špatného. Jejich úsilí zaslouží obdiv. Nemohl to Ježíš vzít v úvahu? Mluvil o farizejích přísně, vyčítal jim pokrytectví; zdá se, že je urážel.

Proč? Ježíš nemohl mlčet. Farizeové nebyli soukromníci, oni byli učitelé lidu. Ježíš musel varovat před jejich bludy, kterými sváděli i ostatní lidi k nesprávným postojům. Když někdo káže, mluví k lidem, má za to odpovědnost a je možné ho podrobit kritice. Jak jsem říkala, původním úkolem zákoníků bylo vykládat Boží zákon prostým lidem, aby i oni se mohli podílet na plnění zákona. Lidé k nim vzhlíželi s úctou. Jenže zákoníci postupně přijali tuto úctu jako hold svým schopnostem a přednostem a vyžadovali ji vždycky, i mimo synagogu. Proto nosili ty nápadné řemínky a trásně nejen při učení, ale všude, i na ulici, aby na sebe upozornili, aby jim lidé uhýbali z cesty, ponechávali jim nejlepší místa při hostinách... Úctu, která platila zákonu, soustředili na sebe. Nevedli lidi k Bohu, ale k sobě, protože nežili Bohu, nýbrž sobě. Náboženství jim bylo jen zástěrkou ješitnosti, ctižádosti, hrabivosti. Tím, že si zákoníci vynucovali úctu, která patří Božímu zákonu, nejen ukrádali na cti Bohu, ale i lidem, protože se nad ně vyvyšovali. Ježíš se postavil proti těm, kdo zbožnost zneužívali ke svému prospěchu. Osobovali si autoritu Mojžíše a rozhodovali o lidech: kdo jsou věrní, kdo nespolehliví, kdo zavřzení. Na to ovšem neměli právo. Mojžíšův zákon je pomoc k orientaci bloudících lidí. Člověk potřebuje být veden. Jenže farizeům o to nešlo. Usilovali o obdiv a uznání pro sebe, jak jsem říkala.

Ale i kdyby mezi nimi byli upřímní vykladači Zákona, kteří se nepovyšují nad druhé, přece v čemsi podstatném udělali chybu. Tím, že do detailů rozvedli jednotlivé příkazy Zákona, ztratil se jim jeho smysl. Počítali, kolik kroků smí žid ujít v sobotu, ale nemysleli na to největší přikázání: Budeš milovat... A tak se z představitelů Božího lidu, a Bůh tohoto lidu je milující, stali nemilosrdní, malicherní lidé, kteří nakládali neúnosná břemena ostatním; zatímco apoštol Pavel radí: Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův (Ga 6,2). Ze svobodných, radostných Božích dětí dělali otroky pravidel. Svoje odvozená pravidla považovali za důležitější než Boží lásku. A koneckonců Boha pak už na nic nepotřebovali, když všechno věděli. Jedině snad jako diváka, který jim zatleská.

Tak jsme si vysvětlili, jací to byli lotrové, ti farizeové, rozhořčeně jsme je odsoudili a spokojeně usoudíme, že my jsme na tom úplně jinak, my přece nežijeme pod zákonem, nýbrž máme Ježíše Krista.

Všimli jste si, že zde Ježíš mluví k učedníkům? Varuje, aby nepropadli podobným postojům pýchy.

Doporučuji, abychom nečetli v bibli jenom to, co je nám příjemné, co pohladí a povzbudí. Tento oddíl, ve kterém Ježíš mluví k lidu o zákonících, se týká i nás.

V každé době byli lidé, a my k tomu máme sklon také, kteří se snažili žít zbožně, podle Boží vůle. Jenže nenápadně a postupně se jim do toho úsilí dostalo to, čemu říkáme zákonictví. Z bible si vyberu příkázání, trochu je upravím podle svých podmínek, přidám k nim některá svoje ustanovení a omezení a mám tu krásný systém pravidel a pouček, podle kterého se řídím a nutím i ostatní, aby se podle něj řídili. Takže mi je jasné, že opravdový křesťan nesmí to a musí ono, a krok za krokem se ze mě stává člověk tvrdý, nemilosrdný, namyšlený, protože ti druzí nejsou tak dobří jako já. Oni se nechovají podle mých představ, což ve mně probouzí nedůtklivost a zlost. Jsem spravedlivý, spravedlivá, protože zachovávám svoje zákony, a Bůh mi do toho nemá co mluvit. Něco jako Boží láska, smilování, radost, to je mimo moje obzory. Já vím, jak je to správně, a nikdo mi nebude radit. Ani sám Ježíš.

Říkám si křesťan, což znamená, vystupuji v Ježíšově jménu a jsem jeho svědek, ať už vědomě či nevědomě. Myslíte, že takový člověk křečovitě usilující o zachovávání svých pravidel, otrok svých vlastních výmyslů, povyšující se nad ostatní, získá někoho pro Krista?

Víte, proč to všechno my lidé děláme? Proč vyměníme tu darovanou svobodu Božích dětí za nové otroctví? Protože život ve svobodě je docela složitý. Musíme u toho přemýšlet a neustále se ptát živého Boha, kde a jak máme prokazovat lásku.

My si vymýšlíme nejrůznější způsoby, jak uniknout Božímu nároku. Budeme zbožní, obětaví, budeme dělat všechny možné věci, jen abychom nemuseli milovat. Věnujeme pozornost malichernostem, když je namíste laskavá velkorysost. Propadáme pýše, když je namíste pokora. Prostě, člověk má sklon vymyslet si důmyslný systém pravidel, aby se vyhnul Bohu a jeho příkázání lásky.

Co s tím? Věřím, že nemusíme skončit jako zákoníci. Ježíš nás osvobodil k radostné poslušnosti. Nový život s Ježíšem je možný, protože jeho slovo má moc každého z nás měnit, abychom vedli život důstojný Boha, který nás povolal do slávy svého království.

Modlitby, Otče náš

Píseň 322 Jezu, spáso žití mého

Apoštolské vyznání víry

Milovaní, milujme se navzájem, neboť láska je z Boha
a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná.
V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna,
abychom skrze něho měli život (1J 4,7.9).

Vyznání hříchů

Vyznejme své hřích, jimiž jsme se provinili proti Bohu a našim bližním:
Milosrdný Bože, vyznáváme, že jsme proti tobě zhřešili
v myšlenkách, slovech a skutcích a nekonali jsme, co jsme měli konat.
Nemilovali jsme tě celým srdcem, nemilovali jsme své bližní jako sami sebe.
Upřímně toho litujeme.
Smiluj se nad námi a odpusť nám pro svého Syna Ježíše Krista,
abychom se mohli těšit z tvé vůle a chodit po tvých cestách ke slávě tvého jména.

Tiché vyznání hříchů

Útěcha

Jestliže vyznáváme své hřích, on je tak věrný a spravedlivý,
že nám hřích odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti (1J 1,9).

Díkůvzdání

Všechno dostáváme od tebe, Bože, a my ti s chválou a díky odevzdáváme, co je tvé.
Jsi Stvořitel všeho a také nás jsi utvořil, ke svému obrazu.
Když jsme v lásce selhali, ty jsi zůstal věrný.
Dal jsi svého jediného Syna Ježíše Krista, aby byl naším Spasitelem,
abychom mohli mít bohatý a věčný život.
S vděčností za všechno, co jsi učinil,
ti přinášíme sami sebe a všechno, co máme;
v jednotě s Kristem, který přinesl sám sebe za nás.

Prosba

Pane Ježíši Kriste, toužíme být spojeni s tebou
a s těmi, kdo se scházejí kolem tvého stolu.
Nemůžeme nyní přijímat tvoje tělo a krev společně s bratry a sestrami,
proto tě prosíme, přijď duchovně do našeho srdce
a daruj nám tak podíl na své svaté hostině.
Ať nás od tebe nic neoddělí. Amen.

Požehnání

Bůh naděje vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře,
aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého (Ř 15,13).